

Makrokonkurransen

2016 – Valuta og arbeidsledighet

Elever i Videregående skole inviteres herved til å delta i konkurransen om å bli landets beste elev i makroøkonomisk analyse.

Konkurransen i 2016 består av to valgfrie oppgaver. Tema for oppgavene er den nåværende økonomiske situasjonen i Norge og utviklingstrekk i norsk økonomi den siste tiden. Hensikten er at elevene skal bruke teori fra samfunnsøkonomi til å diskutere praktiske problemstillinger.

Besvarelsene vil bli vurdert av noen av landets ledende makroøkonomer og de tre beste oppgavene premieres. Samtlige deltakere får diplom.

Reglene er som følger

- Analysen kan skrives alene eller sammen med inntil to andre (maks 3 elever per lag).
- Laget må ha et eget navn.
- Analysen kan være på mellom 1 500 og 3 000 ord, men kvalitet teller mer enn kvantitet.
- Tabeller grafer og illustrasjoner kommer i tillegg. Disse må være relevante og spesifikt omtales i analysen.
- Kildehenvisninger må brukes (særlig ved direkte sitat).
- Du kan velge å skrive oppgave 1 eller 2 – eller skrive begge.
- Innleveringsfrist innen utgangen av 10. februar 2016 til post@aksjenorge.no

Hva er en god oppgave?

En god makroøkonomisk analyse vil bruke teori på en god praktisk og forståelig måte i beskrivelsen av de forhold vi ser rundt oss. Viktigst av alt, vil den ikke bare beskrive en enkeltstående hendelse og et enkelt tema; den vil knytte disse mot hverandre og få frem hvordan ulike forhold og hendelser for ringvirkninger til ulike deler av økonomien.

Ta gjerne utgangspunkt i at leseren ikke har kunnskap om temaet fra før og bruk gjerne eksempler fra norsk samfunn og næringsliv.

Opgaveteksten og inspirasjonskilder tar med noen relevante emner, men er ikke ment til å avgrense oppgaven. Elever har i stor grad frihet til å trekke inn elementer som den mener er spesielt interessant eller aktuelt når det gjelder valuta og/ eller arbeidsledighet.

Har du spørsmål, ikke nøl med å ta kontakt; post@aksjenorge.no

Lykke til!

Oppgave 1 – Kronefall

Den norske kronen har vært sterk i flere år og blitt regnet som en trygg havn å plassere penger i lenge. Men det siste året har den falt kraftig tilbake. Som privatperson er det ikke lenger like lukrativt å reise på storbyweekend for å handle i utlandet, og flere velger feriene sine i Norge. Enkelte importerte varer blir også dyrere enn tidligere og påvirker vår lommebok.

For næringslivet har den svake kronen også en sterk innvirkning – positivt for noen, utfordrende for andre. Samlet sett har det bidratt til nye tider i økonomien og krav til å tenke annerledes for å dra fordel og unngå ulemper ved en svekket krone.

Oppgavetekst

Forklar hva som påvirker valutakurser generelt, og hvilke virkning endring i valutakursen har for et land ved hjelp av teori fra samfunnsøkonomi. Forklar hvilke rolle valuta har i internasjonal økonomi og hvordan pengepolitikk påvirker valutakurser.

Trekk så frem den norske kronen, med de endringer, konsekvenser og tiltak som er et resultat av denne utviklingen.

Oppgave 2 – Økende arbeidsledighet

Arbeidsledigheten i Norge har vært stabilt lav i lang tid. Til og med gjennom finanskrisen i 2008 og årene etter dette har vi hatt langt lavere arbeidsledighet enn for eksempel USA og det store deler av Europa opplevde i perioden.

Det siste året derimot har arbeidsledigheten økt i Norge. Fallet i oljeprisen siden høsten 2014 har mye av skylden for dette. Med en halvering av oljeinntektene, er oljebransjen tvunget til å kutte kostnadene innen leting, utvinning, produksjon, mm. Å redusere bemanningen er en konsekvens av tiltakene og flere har mistet jobben. Ikke bare i bare i oljerelatert virksomhet, men også videre til andre bransjer.

Oppgavetekst

Beskriv viktige forhold rundt arbeidsledighet og konsekvenser av dette for et land. Hvordan har så arbeidsledighetsraten vært i Norge og hvordan har utviklingen vært siden høsten 2014? Ta med tiltak og konsekvenser ved denne utviklingen.

Til inspirasjon for oppgavene

a) Nettartikler

<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/finanstalen/id2457102/>

<http://www.statsbudsjettet.no/Statsbudsjettet-2016/Statsbudsjettet-fra-A-til-A/Arbeidsledighet/#artikkel>

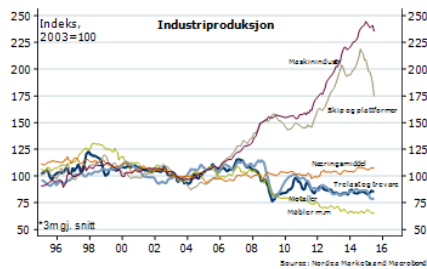
<http://www.norges-bank.no/pengepolitikk/Styringsrenten/>

<http://e24.no/makro-og-politikk/dnb-med-fersk-rapport-spaar-ledighet-naer-seks-prosent/23576212>

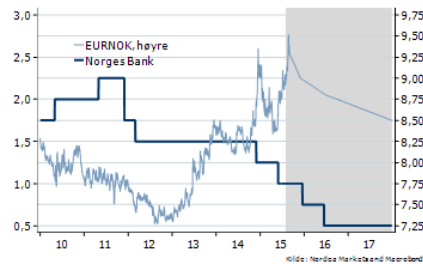
b) Presentasjonsmaterieill

I løpet av høsten 2015 har AksjeNorge arrangert Den store aksjekvelden 2015 i Tromsø, Trondheim, Bergen, Oslo og Stavanger. Hver aksjekveld innledes med innlegget «Makrobildet høsten 2015». En rekke kjente Makroøkonomer har bidratt i dette innlegget, hvor kronekurs og arbeidsledighet har vært sentralt. Under følger noen utvalgte foiler til videre inspirasjon.

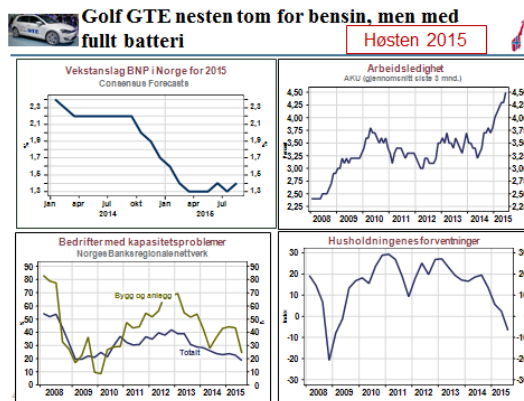
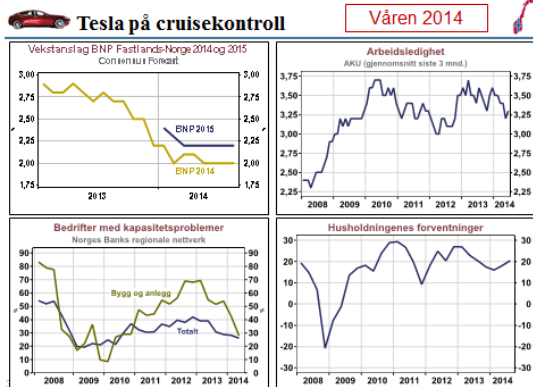
Oljerelatert industri rammes

Lav rente og svak krone hjelper omstillingen

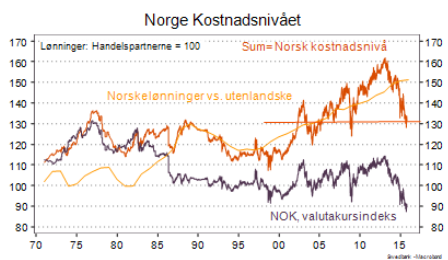

(Kilde: Joachim Berhardsen, Nordea Markets, Tromsø, September 2015)

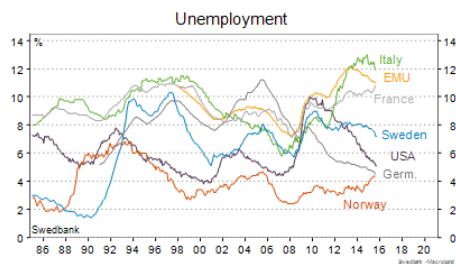

(Kilde: Kjetil Melkevik, Holberg Fondene, Trondheim, September 2015)

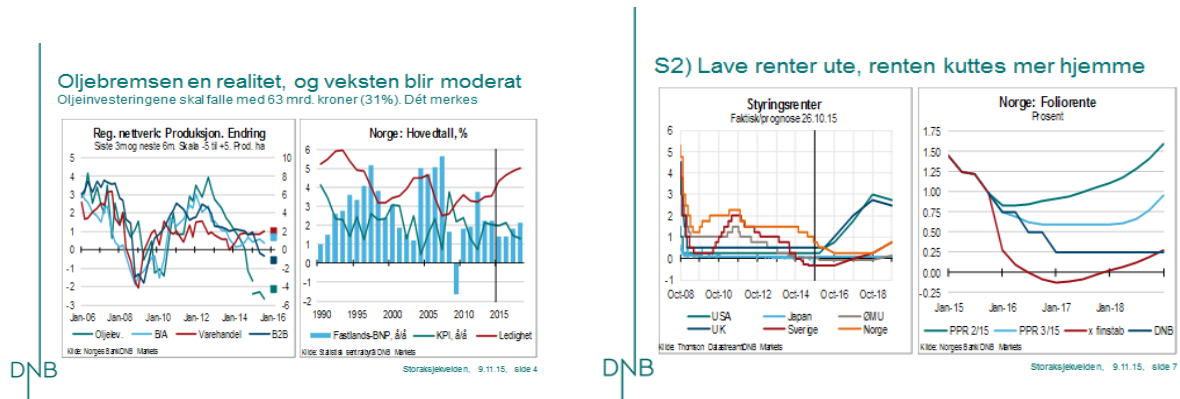
Sim sala bim: NOK ned 20%, enorm bedring av konkurransevnen!
 Det utenkkelige har skjedd for mange norske bedrifter. De tør nesten ikke tro det! Og de får tak i ledige oljefolk. Og importørene MA legge på prisene

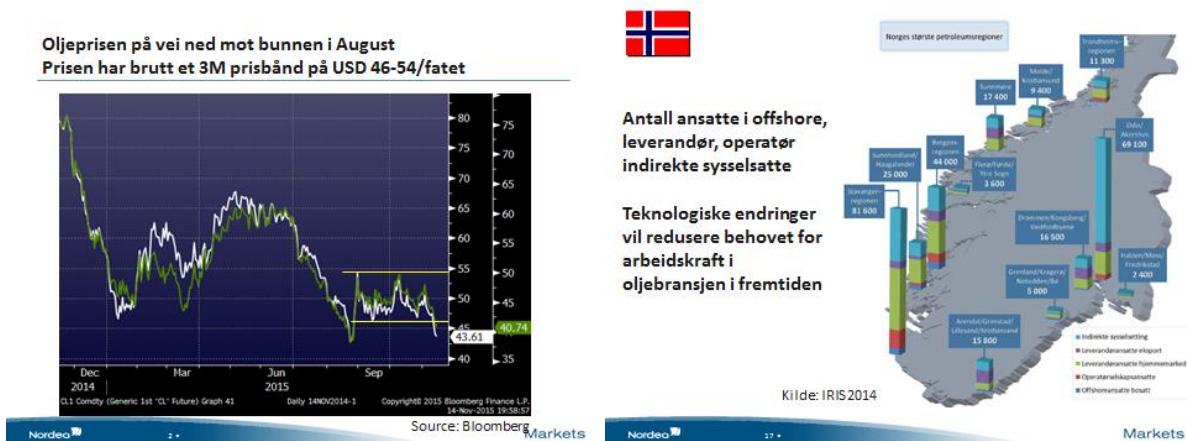
Arbeidsledigheten faller nesten overalt
 (Men ikke overalt)

(Kilde: Harald Magnus Andreassen, Swedbank, Bergen, Oktober 2015)

(Kilde: Øystein Dørum, DNB Markets, Oslo, November 2015)

(Kilde: Thina Saltvedt, Nordea Markets, Stavanger, November 2015)

De ulike «Makrobildet høsten 2015»-presentasjonene finner du her:

- Tromsø - <http://aksjenorge.no/aktuelt/2015/09/10/aksjer-i-tromso/>
- Trondheim - <http://aksjenorge.no/aktuelt/2015/09/24/rekord-i-trondheim/>
- Bergen - <http://aksjenorge.no/aktuelt/2015/11/02/arets-aksjekveld-i-bergen/>
- Oslo - <http://aksjenorge.no/aktuelt/2015/11/17/ny-rekord-pa-aksjekvelden-i-oslo/>
- Stavanger - <http://aksjenorge.no/aktuelt/2015/11/23/finalekveld-i-stavanger/>